

Wat hebben we echt nodig?

Noorderlicht
ROTTERDAM
dienst

Zondag 9 januari 2022
Voorganger: ds. Niels de Jong

Dienst 9 januari 2022, voorganger: ds. Niels de Jong

Efeziërs 3: 14 – 21

Wat hebben we echt nodig?

Bijzonderheid in deze dienst was dat 'Goud op Zondag' – een startende pioniersplek – een zegen mee kreeg.

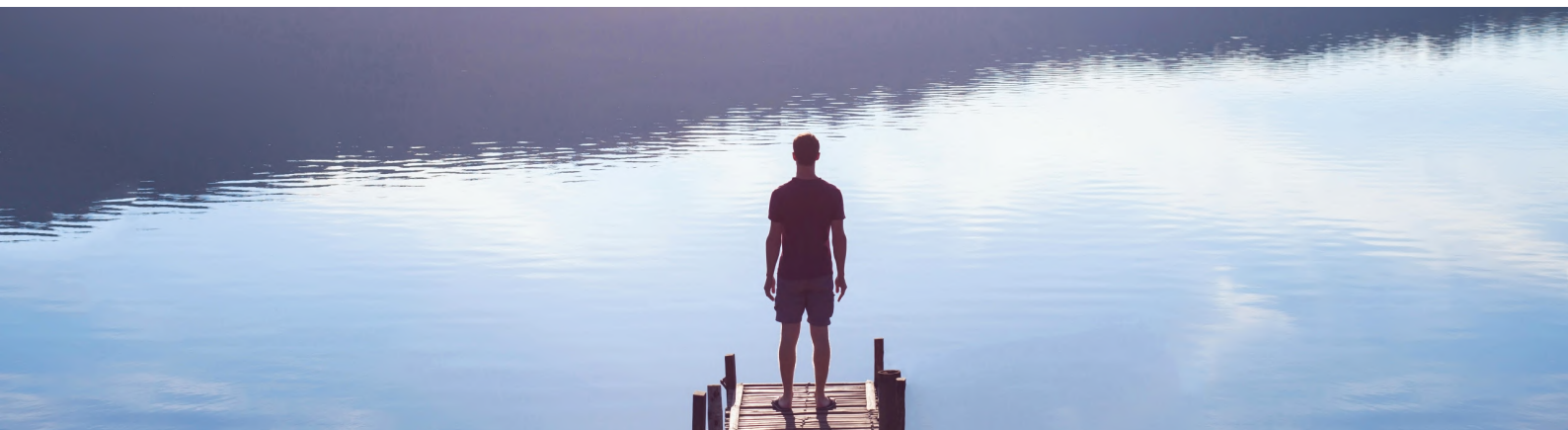
Wat hebben we echt nodig? Dat is de vraag waar we vandaag bij stil staan. Vorige week was het 'wie ben ik nou echt?' en vandaag – weer naar aanleiding van een gedeelte uit de brief aan de Efeziërs – over deze vraag 'wat hebben we nu echt nodig?' Paulus bidt vanuit de gevangenis voor zijn geloofsgenoten. Dat gebed geeft aan wat hij werkelijk belangrijk voor hen vindt. Het zijn ook dingen die wij pas echt nodig hebben. Kracht. Geloof. Liefde. Kennis. God zelf. Deze dingen zijn er niet alleen voor jou persoonlijk, maar ontvang je juist ook met en via anderen.

Er zijn momenten in je leven waar dat ineens duidelijker kan worden wat je echt nodig hebt. Bijvoorbeeld in tijden van crisis, in een tijd van onzekerheid of van schaarste of van veel dingen niet kunnen – dan kun je er achter komen wat je echt nodig hebt. Misschien heb je dat in deze lockdown wel. Ik ken mensen die echt hun 3x per week sporten nodig hebben om mentaal fit te blijven. En dat merken ze nu. Anderen hebben ontdekt dat ze wel echt af en toe *in real life* mensen moeten zien/ontmoeten om niet al te somber te worden. En als het om geloven gaat, hebben velen ontdekt dat je – om je geloof levend te houden – echt de input en ontmoeting van anderen nodig hebt. Misschien heb jij in de afgelopen lockdown ook wel iets ontdekt over wat jij echt nodig hebt – voor je mentale gezondheid, voor je fysieke gezondheid of voor de gezondheid van je geloof.

Het kan trouwens ook andersom – dat in een crisis je erachter komt wat je eigenlijk helemaal niet nodig had. Misschien dacht je dat je overal bij moest zijn, niets mocht missen enzo. En dat je nu ontdekt dat je die dingen eigenlijk helemaal niet nodig hebt. Maar dat er andere dingen belangrijker zijn. Dat kan ook.

Nu zit er natuurlijk verschil in wat je 'echt' nodig hebt en wat je denkt nodig te hebben... En ik hoop dat deze preek je helpt om 'van wat je denkt nodig te hebben' op te schuiven naar 'wat je echt nodig hebt'. En ik hoop dat deze preek niet alleen jou en mij helpt, maar ook dat het ons als kerk helpt – of we nu bij Noorderlicht betrokken zijn of bij Goud op zondag – dat het ons helpt om op te schuiven van 'wat we als kerk denken nodig te hebben' naar wat we 'echt nodig hebben'.

Als het gaat om wat we denken nodig te hebben – daarvoor zijn onze gebeden een goede indicator. Als je veel bidt om bescherming of om gezondheid of hulp bij je werk – om een paar voorbeelden te noemen – dan is dat wat je denkt het meest nodig te hebben van God. Want je vraagt natuurlijk aan God dingen die je denkt nodig te hebben. Maar we leren wat we echt nodig hebben van een gebed van Paulus in die brief aan de Efeziërs. Dit gebed wordt ook wel het 'Onze Vader van Paulus' genoemd. En we luisteren naar dit gebed van Paulus als een door God gegeven voorbeeldgebed voor ons vandaag de dag. En we horen erin wat we – blijkbaar – echt nodig hebben.

Even nog dit voor een goed begrip van deze tekst. Paulus zit op het moment van schrijven van deze brief in de gevangenis. En zoals gewoonlijk gebruikt hij nogal complexe zinnen. Paulus stopt altijd bijzonder veel inhoud in zo min mogelijk woorden. Dus als je de zinnen niet allemaal direct pakt – dat is geen punt, in de loop van de preek worden ze uitgepakt.

Lezen: Efeziërs 3: 14 - 21

[lees hier](#)

Stel je Paulus maar even voor – daar in die cel, waarschijnlijk in Rome, daar boog hij zijn knieën. Op die koude, kale vloer van zijn cel knielde hij neer. Hij bad voor zijn geloofsgenoten, in Efeze en op andere plekken. Want deze brief was waarschijnlijk bedoeld voor meerdere kerken uit meerdere steden.

Paulus buigt zijn knieën en bidt. Ik weet niet hoe dat bij jou is, maar als ik op mijn knieën bidt – dat zijn mijn meest intense gebeden. Dan heb ik het echt nodig. De ‘gewone’ gebeden – als ik gewoon op mijn stoel kan blijven zitten – die zeggen natuurlijk ook wel wat. Maar als ik op mijn knieën ga, dan wordt het meestal een laag dieper, intenser ook. Misschien heb je dat ook wel.

In Efeziërs 3 vers 14 dan zien we Paulus knielen. Waar zou hij om bidden? Eerst maar even waar hij niet om bidt. Dat is namelijk ook opvallend. Hij bidt dan niet om snelle vrijlating. Hij bidt niet om verlichting van de straf. Hij bidt niet om een wat aangenamer verblijf daar. Hij bidt niet dat zijn mede-christenen alles op alles zullen zetten om hem vrij te krijgen. Hij bidt ook niet dat zijn mede-christenen het bespaard zal blijven dat ze ook te maken zullen krijgen met vervolging of gevangenschap. Hij bidt niet dat zijn tegenstanders gestraft zullen worden. Nee, daar bidt hij allemaal niet om. Dat vindt hij blijkbaar op dit moment allemaal niet echt nodig. Of beter gezegd – er zijn andere dingen die hij meer nodig vindt.

Om een misverstand maar even uit de weg te ruimen: het is niet zo dat je niet om dit soort dingen mag bidden. Om vrijheid als je vastgelopen bent. Om recht als er onrecht heeft plaatsgevonden. Of om een baan, of een partner, of echt goede vrienden. Of om voldoende budget om rond te komen. Of een betere band met je ouders. Bescherming voor je kinderen. Dit zijn geen minderwaardige zaken o.i.d. Ook Paulus kan om dit soort dingen bidden. En Jezus leert ons in het Onze Vader, *het* grote voorbeeldgebed dat we hebben, daar leert hij ons bidden om ‘geef ons heden ons dagelijks brood’. Daar vallen de basisbehoeften onder – materiële zaken als voeding, vrijheid, relaties, inkomen.

En toch – er zijn dingen die nog belangrijker zijn, die we nog meer nodig hebben, dingen die een kerk meer nodig heeft. Dingen waar Efeziërs 3 ons op wijst. Laten we drie dingen bespreken uit dit ‘Onze Vader van Paulus’.

Kracht

Allereerst bidt Paulus dat die mensen van binnenuit versterkt worden, kracht krijgen. Veerkracht zouden wij misschien wel zeggen. Letterlijk staat er een woord waar ons woord ‘dynamiet’ van is afgeleid. Echte power dus. Dat hebben ze nodig. En dat is te krijgen door de Heilige Geest. Gods Geest geeft zulke innerlijke kracht.

We hebben een cultuur die enorm op het uiterlijk, op de buitenkant is gericht, op uitstraling, op lichamelijke fitheid. Dat was trouwens in de Grieks-Romeinse cultuur ten tijde van deze brief ook behoorlijk het geval – veel aandacht voor de buitenkant. Maar Paulus legt de focus op de binnenkant, op het innerlijk. Dat moet sterker worden, dan kun je veel meer aan. Die kracht door de Heilige Geest was niet iets wat die christenen aan wie hij schrijft nog niet hadden. Maar Paulus bidt om meer kracht, versterking daarvan.

Maar Paulus bidt om meer kracht, versterking daarvan. Het lijkt me dat wij dat ook nodig hebben. Misschien is dat juist wel gebleken in de afgelopen tijd. Ik las ergens deze observatie: 'Een belangrijke ontdekking van het afgelopen jaar is dat het ons in Nederland aan veerkracht ontbreekt, op individueel en collectief niveau. We kunnen weinig hebben.' Volgens die schrijver trekken we zo'n crisis als de huidige niet zo goed, omdat we veerkracht tekort komen – zowel als individuen en ook als samenleving als geheel. Misschien herken je dit wel – ook bij jezelf. Dat je dacht dat je sterk stond, dat je het allemaal voor elkaar had. Maar toen bleek dat niet het geval. En misschien ontdekte je dat je geloof toch ook niet zo stevig was. En voel je dat je geloof wankelt. Misschien leunde je wel heel erg op een bepaald ritme van kerkdiensten, ervaarde je op zulke momenten je geloof. Maar nu die beleving is weggefallen, heeft je geloof wel gelijk een enorme knauw gekregen. Of is door de lockdowns je geloof zwakker en vlakker geworden. Laat je het er sneller bij zitten, omdat je er niet zoveel moeite voor wilt doen. Dan helemaal heb je het nodig om versterkt te worden. Dat Gods Geest je bekrachtigt, empowered, je geloof ook zekerder en vaster maakt. En die Geest is een oneindige krachtbron, dus er is voorraad genoeg.

Ik denk dat we dit niet alleen persoonlijk nodig hebben, maar dat we het ook in de kerk als gemeente die kracht, die dynamis, die versterking door de Geest echt nodig hebben. Al kunnen we het ook zomaar vergeten. Dan denk je dat je als kerk nodig hebt, dat de kerkzaal toch weer snel vol zit. Of dat we online sneller en beter onszelf moeten presenteren. Of dat we klinkende cijfers van groei moeten kunnen laten zien. Natuurlijk fijn als dat gebeurt. Maar dat is niet wat we eerst en vooral nodig hebben. We dienen versterkt te worden door Gods Geest. Kracht van de Geest hebben we nodig. Dan staan we sterk. Dan kunnen we wat hebben. En dan kunnen we meer aan. En dan gebeurt er veel meer ten goede. Als Goud op zondag heb je dat nodig. Kracht van de heilige Geest. Natuurlijk kun je denken in zo'n beginsituatie: we hebben muzikanten nodig. Of meer budget. Of een beter tijdstip op zondag. Of minder Corona-maatregelen om gewoon samen te kunnen komen. Dat zijn geen gekke wensen. Maar allermeeft heb je nodig dat er kracht van Gods Geest in je gemeente zit. Als dat er is, dan staan jullie pas echt sterk. Wat er dan ook verder gebeurt. Versterking, kracht van de Geest. Dat is het eerste.

Liefde

Het tweede waar Paulus om bidt is liefde. Dat hebben we nodig – dat hoeft niet al te veel toelichting lijkt me. Wij mensen hebben dat nodig. Talloze liedjes bijvoorbeeld zingen daar ook van. Om 1 voorbeeld te noemen een liedje dat vorig jaar op een gegeven moment 3e stond in de top 40, misschien ken je het wel: 'little bit of love' van Tom Grennan. Hij zingt daar dat hij steeds weer zijn weg tot iemand probeert terug te vinden, omdat hij 'a little bit of love' nodig heeft. Dat is het refrein: '*needing a little bit of love*'. Paulus weet dat de mensen voor wie hij bidt dat ook nodig hebben. Paulus bidt daarom dat ze 'geworteld en gegrondvest zijn in de liefde.' Dat is wat Paulus bidt voor die mensen waarvoor hij schrijft. Geworteld – dat is een beeld uit het plantenrijk. Gegrondvest – dat is een beeld uit de bouwwereld. Maar allebei geeft het stevigheid, stabiliteit. Als een gebouw goed gefundeerd is, een boom goed geworteld – dan krijg je dat niet zomaar omver. Dan heb je een goede basis. En geworteld – dat zegt ook dat je daar je voeding uit haalt.

Het is trouwens niet de enige plek in die brief aan de Efeziërs en ook in andere brieven heeft Paulus het vaak over de liefde. Paulus wist dat het daar op aan kwam. En daar komt het altijd op aan. Liefde. Want de kwaliteit van je leven als mens hangt ook recht evenredig af van de kwaliteit van je liefde. Daarom is het zo belangrijk om in de liefde te blijven, daar geworteld en gegrondvest te zijn. Daar gaat het om. Als je dat niet bent, als je ervan wegdrijft, als je je leven op andere dingen baseert, als je uit andere bronnen put. Dan gaat het mis. Als je bijvoorbeeld je leven baseert op status, op succes, op rijkdom. Of als je voeding zoekt in bevestiging van anderen, in beter zijn dan anderen, of door meer hebben. Zomaar wat dingen waarin mensen grond zoeken, waar ze in wortelen. Dan raak je verder verwijderd van je bestemming als mens. Dan blijft er weinig over. Zoals Paulus ergens anders schrijft – zonder de liefde, ben ik niets.

En daarom bidt Paulus – dat ze gegrondvest en geworteld zullen zijn en blijven in de liefde. Daar komt het op aan. En ook voor ons natuurlijk. Nogmaals: want de kwaliteit van ons leven hangt recht evenredig af van de kwaliteit van je liefde.

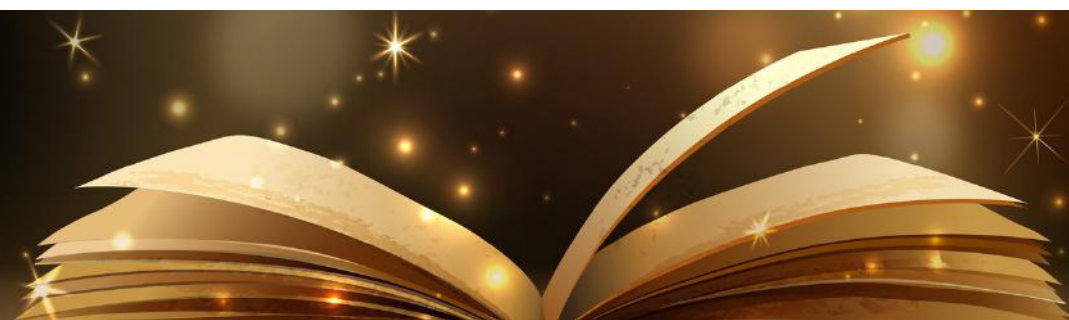
Paulus bidt hierom. Net zoals bij die veerkracht – verwachtte hij niet dat die mensen dat uit zichzelf zouden halen. Nee, hij gelooft dat je voor die dingen bij God moet zijn. Natuurlijk – je bent er zelf ook bij betrokken, het is niet iets wat buiten je om gaat. Liefde is ook iets dat je zelf moet doen, moet praktiseren. Maar het komt ook van bovenaf. En dat weet Paulus en daarom bidt hij erom bij God. En hij weet ook dat die liefde er ook komt via het geloof in Jezus. Hij noemt dat 'dat Jezus Christus woont in jullie hart'. Je hart is je centrum, van waaruit je keuzes maakt. Als Jezus daar woont, dan is je leven geworteld en gegrondvest in de liefde. En dat heb je nodig om echt mens te zijn. En dat hebben we ook nodig om echt kerk te zijn. Zowel als Noorderlicht, als Goud op zondag. Als we niet gegrondvest, geworteld is in de liefde. Dan stellen we niets voor.

En het goede nieuws is dat er – net zoals er oneindig veel kracht bij God beschikbaar is. Zo is er ook een oneindige voorraad liefde beschikbaar bij hem. Genoeg om je leven op te funderen. Genoeg om je erin te wortelen. Voor jou en mij persoonlijk, maar ook voor iedere kerk als geheel. Mocht je je afvragen hoeveel liefde er is, moet je kijken naar het kruis van Jezus Christus. Daar zie je gevende, opofferende liefde. Zo wijd, zo lang, zo diep, zo hoog, zo ver, zo breed – een overvloed aan liefde. En die grote voorraad liefde heb je als kerk en als individu nodig – in onze wereld waar zoveel mensen tegenover elkaar staan, zoveel competitie is, waar zoveel misgaat tussen mensen, waar zoveel onverschilligheid is tegenover volgende generaties, tegenover mensen die anders zijn, tegenover de aarde. Schroom niet om er om te bidden. *A little bit of love.* Steeds weer. Je hebt het nodig. Het eerste was kracht. Het tweede liefde.

Kennis

En dan als derde. Kennis. Het belang van kennis – daar zijn we in onze tijd wel van overtuigd. In onze samenleving wordt kennis dan hoog gewaardeerd. Kennis is macht, zeggen ook. En bedrijven en overheden en universiteiten weten van het belang van het hebben van data, info, gegevens. Maar Paulus heeft het over heel andere kennis. Hij heeft het niet over data, of feitenkennis, of iets dat enkel via cognitieve vermogens te verkrijgen is. Nee, het is ervaringskennis. Het is kennis van de liefde van Christus. En om die kennis bidt Paulus. Dat de mensen aan wie hij schrijft de liefde van Christus – en de hoogte, diepte, lengte en breedte daarvan – meer zullen leren kennen.

En dan nog iets opvallends voegt hij er aan toe. 'Samen met alle heiligen'. Heiligen betekent niet dat Paulus dacht dat die mensen aan wie hij schrijft, zo goed, zuiver en heilig waren. Paulus gebruikt dit woord voor de gelovigen omdat hij gelooft dat ze geheiligd zijn door God. Vanwege Jezus Christus zijn ze rein, zuiver, gaaf, compleet gemaakt. Heiligen – wij zouden zeggen: gelovigen of christenen. En Paulus bidt dan dat de mensen aan wie hij schrijft de liefde van Christus zullen kennen 'samen met *alle* heiligen'. Oftewel, je hebt andere gelovigen nodig om die kennis te verzamelen. Of om van die liefde van Christus te weten te komen.

Als we dat toepassen op ons. Jij en ik hebben andere gelovigen nodig om meer van de liefde van Christus te kennen, te ervaren. Je hebt andere gemeenteleden nodig – die kunnen je iets van die liefde van Christus vertellen wat je nog niet wist. En natuurlijk: ik tel ook als een gemeentelid. En ik hoop dat ik je er ook van kan vertellen. Maar dan doe je jezelf toch tekort als je het daar dit jaar bij houdt. Ik hoop dat je ook met andere gemeenteleden in gesprek zult gaan dit jaar. Over Jezus, zijn liefde. En natuurlijk ook over zijn wijsheid, zijn inzicht, zijn goedheid, zijn genade, zijn onderscheidingsvermogen, zijn lessen, zijn daden, zijn karakter. Maar ook over zijn liefde.

En als je dat doet – als je andere gelovigen daarover spreekt, krijg je meer zicht op die liefde van Christus. Dat die liefde dieper gaat. Hoger is. Verder strekt. Dan je ooit op jezelf had te weten gekomen. Maar als gemeente van Noorderlicht hebben wij andere heiligen, oftewel andere kerken nodig. Bijvoorbeeld de protestantse kerken hier in Noord - zoals De Samaritaan of de Waterpleinkerk of de Laurenskerk. Of de evangelische kerk De Schutse. Of de Katholieke kerk in Noord. Of de nieuwe gemeenten als de Syrische kerk of de ICF in Noord. En zeker ook Goud op Zondag. Zo'n nieuwe, multiculturele kerk kan ons dingen leren. Juist ook over de liefde van Christus. Er ligt al langer idee om dat leren van andere kerken vorm te geven. En bij deze preek dacht ik – dat idee moeten we niet uitstellen, maar in praktijk brengen.

En 'samen met alle heiligen' kun je ook lezen als samen met gelovigen uit andere kerken, andere tradities. Katholieken uit Zuid-Amerika en protestanten uit Europa, charismatische christenen uit Afrika en koptische christenen uit het midden-oosten. Oosters-orthodoxen uit Rusland en evangelische christenen uit Amerika. Die hebben elkaar allemaal nodig om de liefde van Christus te leren kennen. En ook ik hoop jullie, een multiculturele pioniersplek als Goud op Zondag, die liefde van Christus ook verder leren kennen. Jullie hebben een enorme kans ook. Want jullie brengen gelovigen uit verschillende tradities bij elkaar. En dat geeft jullie een voorsprong als het gaat om dat 'samen met alle heiligen'.

Even samenvatten: drie dingen die we allemaal nodig hebben. 1) Kracht. Dat we van binnen meer kracht, meer veerkracht hebben. 2) Liefde. Dat dat meer de basis wordt van waaruit we leven. 3) Kennis. Ervaringskennis van de liefde van Jezus Christus. Kennis die we samen met alle heiligen kunnen opdoen.

Om deze dingen buigt Paulus zijn knieën. Dat hadden die mensen die hij in gedachten had nodig. Dat hebben wij nodig. En het goede nieuws is: als je zo bidt, dan ontvang je. Want dit zijn dingen die God altijd wil geven. Je hebt verschillende bijbelteksten die verhoging van je gebeden beloven. Bijvoorbeeld in I Johannes 5, vers 14 staat 'dat als we bidden naar zijn wil, God ons ook verhoort'. Dit gebed van Paulus is bidden naar Gods wil. En dus kun je op verhoging rekenen. Als je bidt om een baan, een partner, bescherming tegen ongelukken, bewaring voor ziekte – vraag er gerust om, en natuurlijk verhoort God in zijn genade ook geregeld zulke gebeden. Maar weet wel dat deze dingen God je niet altijd geeft. Dat belooft hij ook nergens. En waarom – dat weten we lang niet altijd. Maar misschien ook wel dat moeilijke dingen die je overkomen, tegenslag of tegenspoed, juist meer verlegen doet zijn om kracht, liefde en kennis.

Die drie dingen, de belangrijkste dingen, die dingen die we echt nodig hebben, die wil hij geven. Kracht, liefde, kennis – die wil Hij in ieder geval geven. Hij wil er om gebeden worden – want God schenkt ons zelden dingen waar we niet of nauwelijks om vragen. En daarom zou ik deze preek willen besluiten om hier maar gewoon voor te bidden. Misschien wil je mee bidden. Misschien ook – net als Paulus, net als mij – je knieën ervoor te buigen. En te bidden.

Amen.

